

Uchwała Nr XLII/580/2013
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 20 grudnia 2013 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) i art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz.1356 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1.

Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kalisza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały Nr XLII/580/2013
Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 20 grudnia 2013 r.

**MIEJSKI
PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
NA 2014 ROK**

Kalisz, 2013 r.

SPIS TREŚCI

I. Diagnoza problemów alkoholowych.

1. Rynek napojów alkoholowych.
 - Podejmowane działania w zakresie ograniczenia dostępności napojów alkoholowych i zmniejszenia rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
2. Szkody zdrowotne i społeczne u osób uzależnionych i nadużywających alkoholu.
 - Podejmowane działania mające na celu zmniejszenie skutków zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i uzależnieniem od alkoholu. Finansowanie ww. działań. Zasoby.
3. Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.
 - Podejmowane działania w zakresie ograniczeń zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Finansowanie ww. działań. Zasoby.
4. Picie alkoholu przez dzieci i młodzież.
 - Podejmowane działania profilaktyczne i edukacyjne. Finansowanie ww. działań. Zasoby.
5. Działania instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
 - Podejmowane działania wspomagające działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Finansowanie ww. działań. Zasoby.

II. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

III. Zadania własne Miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2014:

PROBLEM I	– Szkody zdrowotne i społeczne wynikające ze spożywania alkoholu.
PROBLEM II	– Zaburzenia życia rodzinnego w związku z alkoholem.
PROBLEM III	– Picie alkoholu przez dzieci i młodzież.
PROBLEM IV	– Stopień aktywności i współpracy organizacji i instytucji w podejmowaniu działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
PROBLEM V	– Naruszanie prawa na rynku alkoholowym.

IV. Zasady finansowania i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok oraz zasady wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I. Diagnoza problemów alkoholowych.

1. Rynek napojów alkoholowych.

Dochody Miasta z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wyniosły w 2012 roku 2.096.289,41 zł, w 2011 r. 1.968.197,13 zł, a w 2010 r. uzyskano z tego tytułu 2.077.323,26 zł.

Na dzień 30 listopada br. dochody z tytułu ww. opłat wyniosły 2.047.552,29 zł.

Podejmowane działania w zakresie ograniczenia dostępności napojów alkoholowych i zmniejszenia rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym:

1/Wydawanie zezwoleń.

W 2012 r. w Kaliszu wydano łącznie 376 zezwoleń, w tym 256 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 120 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży. Dla porównania w 2011 r. w Kaliszu wydano łącznie 300 zezwoleń, w tym 187 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 113 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Do 30 listopada 2013 r. wydano 263 zezwolenia, w tym 161 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 102 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.

2/ Wygaśnięcia zezwoleń z tytułu niedokonania opłaty w ustawowym terminie lub niezłożenia oświadczenia.

Z powodu niedokonania terminowej opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych lub niezłożenia oświadczenia o wartości sprzedaży alkoholu w 2013 roku wydano 17 decyzji wygaszających zezwolenia, w 2012 roku wydano 19 takich decyzji, a w 2011 roku - 21 decyzji.

3/ Postępowanie w sprawie cofnięcia zezwoleń z tytułu nieprzestrzegania warunków sprzedaży.

W związku z naruszeniem art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dot. sprzedaży alkoholu niepełnoletnim w roku 2012 wydano 4 decyzje w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych za sprzedaż alkoholu niepełnoletnim, w 2011 roku wszczęto 9 postępowań administracyjnych, z czego w 6 przypadkach wydano decyzje o cofnięciu zezwoleń.

W 2013 roku wydano 4 decyzje o cofnięciu zezwoleń w związku ze sprzedażą alkoholu osobom niepełnoletnim, a 4 kolejne postępowania są w toku.

4/ Limit punktów sprzedaży.

Uchwałą Nr XVII/240/2004 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 25 marca 2004 r. (z późn. zm.) w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie Miasta Kalisza miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych został przyjęty łączny limit 315 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 215 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 100 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Uchwałą Nr XXVIII/369/2012 z dnia 25.10.2012 r. Rada Miejska Kalisza zmieniła, przy zachowaniu dotychczasowego limitu 315 punktów, ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży z dotychczasowych 215 na 225 oraz limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ze 100 na 90 punktów.

Nowa, wywołana w roku bieżącym Uchwałą Nr XL/535/2013 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 31 października 2013 r. ma na celu uaktualnienie i doprecyzowanie obowiązujących zapisów regulujących zasady usytuowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Kalisza. W zakresie liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych uchwała ta nie wprowadza zmian.

Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych wynosi w Kaliszu 311 osób. Dla porównania, średnio na jeden punkt sprzedaży alkoholu w Polsce przypada 190 osób.

5/ Kontrola placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza systematyczne kontrole podmiotów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz warunków korzystania z zezwoleń. W 2010 r. członkowie Komisji przeprowadzili 34 kontrole (mała ilość kontroli ze względu na zmiany przepisów i procedury przeprowadzenia kontroli), w 2011 r. 57 kontroli oraz dodatkowo – podczas trwania Kaliskich Dni Trzeźwości – odwiedziła 38 punktów sprzedaży przekazując materiały edukacyjne w ramach akcji „Sprzedawco przestrzegaj prawa”. W roku 2012 Komisja przeprowadziła 35 kontroli, a w ramach kampanii „Wakacje bez alkoholu” odwiedziła 60 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przekazując sprzedawcom materiały informacyjne i edukacyjne.

2. Szkody zdrowotne i społeczne u osób uzależnionych i nadużywających alkoholu.

Liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 600 tys. a osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. (Raport z badań „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej” Warszawa IPiN 2012 r.).

Tak duża koncentracja spożycia alkoholu powoduje ogromne zagrożenia zdrowotne i problemy społeczne.

Podjęmowane działania mające na celu zmniejszenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i uzależnieniem od alkoholu:

1/ Leczenie osób uzależnionych.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. W Kaliszu są dwa miejsca, gdzie taką pomoc może uzyskać osoba uzależniona. NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Kaliszu realizuje 32-tygodniowy program finansowany przez NFZ. Na leczenie odwykowe do NZOZ Poradni Terapii Uzależnień w Kaliszu zgłosiło się w 2010 r. – 1180 osób, w 2011 r. – 1137, a w 2012 r. – 1113 osób. Multimed – przychodnia specjalistyczna realizuje program terapeutyczny dla osób uzależnionych w formie oddziału dziennego, terapii indywidualnej i grupowej (w ramach kontraktu z NFZ). W 2012 r. do przychodni zgłosiło się w sprawie leczenia odwykowego 540 osób z problemem alkoholowym.

2/ Wsparcie i pomoc w utrzymaniu abstynencji – funkcjonowanie klubów abstynenckich i ruchu samopomocowego AA.

Bardzo ważnym partnerem przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są stowarzyszenia abstynenckie. W Kaliszu funkcjonują dwa kluby abstynenckie i jedna świetlica abstynencka, które realizują programy rehabilitacyjne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin oraz podejmują działania wspierające osoby uzależnione w utrzymaniu abstynencji, pomoc w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, motywowanie do leczenia odwykowego. Są one prowadzone przez stowarzyszenia trzeźwościowe. Z coraz bogatszej oferty klubów korzysta corocznie ok. 200 osób.

W Kaliszu działa również 9 grup AA (Anonimowi Alkoholicy), w spotkaniach których uczestniczy średnio 225 osób uzależnionych. Ruch AA jest całkowicie pozaformalną, dobrowolną i nieprofesjonalną wspólnotą trzeźwościową. Ze względu na zasady ideowe oraz przepisy prawa grupy AA nie mogą korzystać z zewnętrznej dofinansowania swojej działalności.

3/Organizacja obozów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Każdego roku grupa 120 osób uzależnionych i współuzależnionych uczestniczy w terapii realizowanej podczas obozów, która uzupełnia działania terapeutyczne realizowane w ciągu roku. Głównym celem zajęć realizowanych podczas obozów jest odbudowa więzi rodzinnych, które zostały zerwane z powodu uzależnienia jednego z członków rodziny.

4/ Warsztaty i grupy terapeutyczne uzupełniające podstawowy program terapeutyczny finansowany przez NFZ. Podobnie jak w roku 2011, w roku 2012 przygotowano dla osób uzależnionych ofertę zawierającą następujące działania terapeutyczne: grupa „Praca nad krokami AA”, warsztat „Zapobieganie nawrotom picia”, Program „After Care” dla osób uzależnionych i warsztat wyjazdowy „Radzenie sobie ze złością – uczucia, emocje”. W każdej z grup czy warsztatów uczestniczy średnio 8-15 osób uzależnionych. Działania mają na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych.

5/ Działania rehabilitacyjne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych z problemem alkoholowym wraz z udzieleniem schronienia.

W Kaliszu funkcjonują cztery miejsca, gdzie osoby bezdomne z problemem alkoholowym mogą uzyskać pomoc w postaci schronienia, posiłku, odzieży oraz mogą uzyskać pomoc terapeutyczną. Są to dwa schroniska (dla kobiet i dla mężczyzn), noclegownia (dla mężczyzn) i ogrzewalnia. W sumie dysponują one 120 miejscami. Wszystkie osoby przebywające w schroniskach czy noclegowni są objęte programem rehabilitacyjnym i reedukacyjnym, który ma na celu zmotywowanie ich do podjęcia leczenia odwykowego, przywrócenie danej osobie zdolności do samodzielnego życia społecznego i funkcjonowania w rolach społecznych.

6/ Działania interwencyjne wobec osób bezdomnych.

Przy Caritas Diecezji Kaliskiej funkcjonuje 10 osobowa grupa street-workerów, którzy podejmują działania interwencyjne wobec osób bezdomnych i uzależnionych przebywających na ulicach, dworcach i innych miejscach publicznych. W wyniku działań trafiają oni do szpitali, schronisk i noclegowni. W 2010 r. street-workerzy podjęli 92 interwencje, w 2011 r. – 80, a w roku 2012 – 77 interwencji.

7/ Zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Działaniem uzupełniającym ofertę pomocy dla osób z problemem alkoholowym na terenie naszego miasta jest Klub Integracji Społecznej. Z działań podejmowanych przez KIS mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu między innymi osób z problemem alkoholowym skorzystało w 2010 r. – 81 osób, w 2011 r. - 59, a w 2012 r. – 78 osób z problemem alkoholowym.

8/ Zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Prokuratura Rejonowa w Kaliszu wystąpiła do sądu o skierowanie na leczenie odwykowe – przymusowe w roku 2012 w stosunku do 65 osób, w 2011 r. – w 70, a w 2010 r. – w 60 przypadkach. Działanie takie podejmowane jest najczęściej na wniosek rodziny osoby, która nie wyraża zgody na leczenie odwykowe dobrowolne, a jej sposób picia i zachowania wskazuje na konieczność zastosowania leczenia odwykowego przymusowego.

9/ Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2012 zaprosiła na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego 31 osób. Dla porównania w 2011 roku – 37 osób, a w 2010 – 31. Działanie Komisji w stosunku do danej osoby rozpoczyna się na pisemny wniosek jej rodziny. Jeżeli osoba ta się nie zgłosi na posiedzenie Komisji, zaprasza się na nie wnioskodawcę w celu ustalenia dalszego postępowania np. skierowania wniosku o przymusowe leczenie odwykowe do Prokuratury Rejonowej w Kaliszu.

Finansowanie ww. działań.

Na realizację ww. działań w roku 2012 wydatkowano 513.200 zł. Dla porównania w roku 2011 – 473.699 zł, a w 2010 r. była to kwota 446.770 zł.

Zasoby:

- NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,
- Multimed – przychodnia specjalistyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych (od 2012 r.),
- Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „JANTAR”,
- Abstynencki Klub „Zdrowie i Trzeźwość”,
- Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu i ich Rodzinom „Życie”,
- PCK - noclegownia i ogrzewalnia dla osób bezdomnych,
- Schronisko św. Brata Alberta,
- „Dom Życia” Caritas Diecezji Kaliskiej - schronisko dla kobiet,
- Grupy samopomocowe AA.

3. Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

Konsekwencją życia z osobą nadużywającą alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Nie jest to choroba, ale efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Osoby współuzależnione to druga, równie ważna jak osoby uzależnione, grupa pacjentów placówek leczenia odwykowego.

Ponadto członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą, która jest szczególnie narażona na przemoc.

Podejmowane działania w zakresie ograniczeń zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1/ Realizacja terapii indywidualnej i grupowej dla osób współuzależnionych .

Rodziny osób uzależnionych i pijących szkodliwie mogą uzyskać pomoc terapeutyczną w NZOZ Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia. Z pomocy tej w poradni skorzystało w roku 2012 - 269 osób, w 2011r. – 273 osoby, a w 2010 r. – 276 osób współuzależnionych.

Ponadto terapia osób współuzależnionych jest również realizowana przez Multimed – Poradnię Zdrowia Psychicznego – w roku 2012 do poradni zgłosiło się i zostało objętych terapią 370 osób współuzależnionych.

W grupach i warsztatach dla członków rodzin osób uzależnionych uzupełniających programy finansowane przez NFZ np. grupa „After Care”, program pogłębiony dla współuzależnionych, grupa dla rodzin w Ośrodku Leczenia Zespołów Abstynencyjnych w 2012 r. uczestniczyło około 270 osób, w 2011 r. było to około 250 osób.

2/Pomoc psychospołeczna i prawna.

W Kaliszu funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i osób uzależnionych. Z porad, terapeutycznych, psychospołecznych i prawnych w punkcie skorzystały w roku 2012 –

222 osoby, w 2011 r. – 251, w 2010 r. - 211 osób współuzależnionych i ofiar przemocy. Pomoc psychospołeczną mogą również uzyskać osoby z problemem alkoholowym i współuzależnione korzystające z posiłków w jadłodajni Caritas. W 2011 roku uruchomiono tam punkt, w którym mogą one uzyskać pomoc psychologiczną i terapeutyczną. W roku 2012 specjalistycznych porad udzielono 42 osobom.

3/Ochrona przed przemocą w rodzinie.

- Centrum Interwencji Kryzysowej: do CIK po pomoc zgłosiło się w roku 2012 – 845 osób, w 2011 r. – 790 osób, w 2010 r. – 470 osób.
- policyjne interwencje domowe: w roku 2012 policja podjęła 1259 interwencji domowych, w 2011 r. -1331, w 2010 r. 1120. Ponadto przez cały rok, w każdy czwartek i piątek (w godzinach popołudniowych i nocnych) są realizowane wspólne interwencje domowe policji z pracownikami MOPS i CIK,
- Zespół Interdyscyplinarny: został powołany Zarządzeniem nr 124/2011 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 3 marca 2011 r. W jego skład wchodzi przedstawiciele organizacji i instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. Z każdym z tych podmiotów Prezydent Miasta Kalisza podpisał porozumienia o współpracy. Głównym zadaniem Zespołu jest interdyscyplinarna pomoc ofiarom przemocy poprzez realizowanie procedury „Niebieskiej Karty”: w 2012 r. do zespołu trafiło 137 „Niebieskich Kart”, w 2011 r. było ich 52. Procedura ta jest uruchamiana głównie podczas policyjnych interwencji domowych, przez pracowników socjalnych MOPS i pracowników CIK.

4/ Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i dorosłym dzieciom z tych rodzin.

W Kaliszu funkcjonuje 7 świetlic z programem socjoterapeutycznym, do których uczęszcza 230 dzieci z rodzin alkoholowych. Dzieci objęte są programem socjoterapeutycznym, pomocą psychologiczną, pomocą w odrabianiu lekcji oraz dożywianiem. W ramach realizacji programu organizowany jest również obóz w okresie wakacji letnich. Dodatkowo świetlice prowadzą pracę reedukacyjną z rodzicami lub opiekunami prawnymi dzieci.

Ponadto w Kaliszu prowadzona jest w formie cotygodniowych spotkań grupa dla Dorosłych Dzieci Alkoholików, na spotkania której przychodzi każdorazowo 9-12 osób, objętych systematyczną pomocą terapeutyczną.

5/ Wsparcie w działaniach mających na celu poprawę jakości życia rodzin osób uzależnionych.

W Kaliszu odbywają się spotkania trzech grup samopomocowych Al-Anon – dla rodzin osób uzależnionych. W spotkaniach każdej z grup uczestniczy średnio 12-18 osób współuzależnionych. Tak jak w przypadku grup AA, grupy te nie mogą korzystać z zewnętrznego dofinansowania swojej działalności.

Finansowanie ww. działań

Na realizację ww. działań wydano w 2012 roku 298.612 zł. Dla porównania w 2011 r. – 315.194 zł, a w 2010 r. 297.650 zł. (bez środków na funkcjonowanie świetlic i organizację obozów profilaktyczno – terapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych).

Zasoby:

- NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Leczenie Zespołów Abstynencyjnych w Sokołowie,
- Multimed – przychodnia specjalistyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych (od 2012 r.),
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Komenda Miejska Policji w Kaliszu,
- stowarzyszenia, zgromadzenia zakonne i Kościoły prowadzące świetlice socjoterapeutyczne,
- Caritas Diecezji Kaliskiej,
- Al-Anon - grupy samopomocowe dla rodzin osób uzależnionych.

4. Picie alkoholu przez dzieci i młodzież.

Badania ESPAD – wnioski.

W 2011 roku na zlecenie Urzędu Miejskiego w Kaliszu zostały przeprowadzone badania „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Kalisza”. Realizatorem badań spójnych z europejskim

programem badawczym ESPAD był Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Kolejne takie badania będą robione na terenie Kalisza w 2015 roku.

Badanie przeprowadzono w formie ankiety audytoryjnej z zapewnieniem anonimowości wśród 2179 uczniów z klas trzecich gimnazjów oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych – łącznie 100 klas. Pełne wyniki badań dostępne są na stronie internetowej miasta.

Wyniki badań pokazały między innymi, że:

- praktycznie każdy rodzaj alkoholu jest dla badanych łatwo dostępny, pomimo że sprzedaż alkoholu nieletnim jest w Polsce przestępstwem. Ta dostępność przekłada się wprost na wyniki spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież;
- napojem alkoholowym najczęściej kupowanym przez kaliskich gimnazjalistów było piwo, drugim w kolejności najczęściej kupowanym alkoholem była wódka;
- jedynie dla co piątego chłopca i co trzeciej dziewczyny z III klasy gimnazjum wypijanie 1-2 drinków prawie codziennie jest związane z wysokim ryzykiem dla zdrowia;
- o świetnej zabawie jako efekcie picia alkoholu pisało aż 60,4% gimnazjalistów i 71,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych; o uczuciu odprężenia – 51,6% młodszych i 66,4% starszych uczniów;
- o negatywnych skutkach picia wiedziało i o tym, że picie zaszkodzi zdrowiu – 35,8% młodszych i 28,8% starszych uczniów; o możliwości zrobienia czegoś po wypiciu alkoholu, czego się będzie żałować miało świadomość 31,6% młodszych i 28,9% starszych uczniów;
- znaczna grupa badanych deklaruje przykre doświadczenia związane z piciem przez siebie alkoholu: bójkę (23,5% chłopców i 8,6% dziewcząt), wypadek lub uszkodzenia ciała (17,7% chłopców i 13,7% dziewcząt), poważne problemy z rodzicami (16,1 chłopców i 24,5% dziewcząt), gorsze wyniki w nauce (11,4% chłopców i 22,3% dziewcząt).

Powyższe wyniki wskazują, że konieczne jest podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji, działań edukacyjnych i korekcyjnych z zakresu uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka oraz działań związanych z ograniczeniem dostępności alkoholu dla nieletnich m.in. poprzez sankcje prawne dla podmiotów sprzedających alkohol osobom poniżej 18 r.ż., a także zmianę postaw społecznych przyzwalających na picie alkoholu przez młodzież (głównie piwa).

Podjęte działania profilaktyczne i edukacyjne:

1/ w ramach profilaktyki uniwersalnej – ukierunkowanej na całą populację bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, której celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych zrealizowano w 2013 roku: strategię profilaktyczną Program Trenerów Osiedlowych, program profilaktyczny „Zanim spróbujesz pić, palić, ćpać” (V klasy szkoły podstawowej), program profilaktyczny „Sobą być, dobrze żyć” (I klasy gimnazjum), kampanię „Zachowaj Trzeźwy Umysł” - w tym ferie zimowe, kampanię „Postaw na rodzinę”, akcję „Wakacje bez alkoholu”, konkurs „Wolność bez nałogów”, strategię profilaktyczną „Aktywnie i bezpiecznie”, „Bieg Urwisa”, akcję „Mały Kaliszanie”.

2/ w ramach profilaktyki selektywnej – ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych zrealizowano:

- działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci z rodzin z problemem alkoholowym realizowane w świetlicach środowiskowych realizujących pozalekcyjne programy opiekuńczo – wychowawcze zawierające elementy socjoterapii,
- programy profilaktyczno-terapeutycznych na obozach dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych nie uczęszczających do ww. świetlic,
- turniej sportowy, prezentacje artystyczne, imprezę „Wesoła choinka”, wycieczkę edukacyjno – integracyjną „Łodzią Wikingów” i rajd pieszy „Leśny Ludek” dla dzieci ze świetlic.

3/ w ramach profilaktyki wskazującej – ukierunkowanej na grupy wysokiego ryzyka przejawiające pierwsze symptomy problemów alkoholowych lub innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale nie spełniające kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego:

- zajęcia socjoterapeutyczne realizowane w świetlicach dla dzieci przejawiających wysoki poziom agresji i nieprzystosowania w kontaktach z rówieśnikami,

- programy reedukacyjne dla młodzieży ponadgimnazjalnej,
- funkcjonowanie punktów konsultacyjnych dla rodziców, których dzieci piją alkohol i którzy mają problemy wychowawcze. Rodzice mogą tego typu pomoc uzyskać w punkcie interwencyjnym przy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej i w punkcie „Pomarańczowa Linia” przy Centrum Interwencji Kryzysowej.

Ilość osób uczestniczących w ww. działaniach:

- w szkolnych programach profilaktyczno–edukacyjnych uczestniczyło w 2012 roku 3074 uczniów i 1101 rodziców, w 2011 r. 8322 uczniów i 944 rodziców, w 2010 r. 3430 uczniów i 2220 rodziców.
- w pozaszkolnych programach brało udział: w 2012 roku – 7836 uczniów, w 2011 r. – 5.400 uczniów, w 2010 r. 7540 uczniów,
- w obozach dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych nie uczęszczających do świetlic środowiskowych realizujących pozalekcyjne programy opiekuńczo – wychowawcze zawierające elementy socjoterapii, brało udział w latach 2010-2012 - 270 dzieci rocznie,
- w programach opiekuńczo – socjoterapeutycznych realizowanych przez świetlice uczestniczyło w latach 2010-2012 – 230 dzieci rocznie,
- w programach edukacyjno-interwencyjnych uczestniczyło w 2012 r. – 251 uczniów, w 2011 r. – 189 uczniów, w 2010 r. 161 uczniów.
- do punktów dla rodziców w 2012 roku zgłosiło się 231 osób, w roku 2011- 282 osoby, w 2010 r. - 271 osób.

Finansowanie ww. działań.

Na realizację ww. działań przeznaczono w 2012 r. - 984.570 zł. Dla porównania w 2011 r. - 1.121.230 zł, a w 2010 r. - 880.048 zł.

Zasoby:

- szkoły,
- przeszkoleni realizatorzy programów profilaktycznych,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- organizatorzy obozów profilaktyczno-terapeutycznych,
- Komenda Miejska Policji,
- stowarzyszenia, zgromadzenia i kościoły prowadzące świetlice środowiskowe realizujące pozalekcyjne programy opiekuńczo – wychowawcze zawierające elementy socjoterapii.

5. Działania instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Podejmowane działania wspomagające działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1/ budowanie systemu współpracy pomiędzy stowarzyszeniami i instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 2/ wspomaganie rzeczowe, merytoryczne i finansowe przy realizacji zadań wynikających z Programu,
- 3/ wspieranie działalności środowisk abstynenckich,
- 4/ podejmowanie wspólnych działań na rzecz integracji środowisk abstynenckich,
- 5/ podwyższanie kwalifikacji osób zajmujących się pomocom osobom uzależnionym, współuzależnionym, dzieciom z rodzin alkoholowych oraz ofiarom i sprawcom przemy,
- 6/ tworzenie lokalnej koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 7/ wzajemne informowanie i współdziałanie przy realizacji i promocji działań,
- 8/ realizacja kampanii informacyjno – edukacyjnych dla lokalnej społeczności.

Finansowanie ww. działań

Środki na realizację ww. działań zostały uwzględnione w punktach 1-3 dotyczących zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej, pomocy rodzinie i działań profilaktyczno-edukacyjnych.

Zasoby:

- NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,

- Multimed – przychodnia specjalistyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „JANTAR”,
- Abstynencki Klub „Zdrowie i Trzeźwość”,
- Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu i ich Rodzinom „Życie”,
- Polski Czerwony Krzyż,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Towarzystwo św. Brata Alberta,
- Caritas Diecezji Kaliskiej,
- Grupy samopomocowe AA,
- Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Komenda Miejska Policji w Kaliszu,
- Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu,
- Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”,
- Zgromadzenie Sióstr Nauczycielek Św. Doroty Córki Najświętszych Serc,
- Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia,
- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”,
- Grupy samopomocowe dla rodzin osób uzależnionych Al.-Anon.

II. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 został opracowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przyjęty 22 marca 2011 r. uchwałą Rady Ministrów.

Cele strategiczne Programu:

1. Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu.
2. Zmniejszenie dostępności i zmiana struktury spożywania alkoholu.
3. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież.
5. Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom.
6. Poprawa jakości działań podejmowanych przez gminy w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ograniczenie wydatkowania środków finansowych na zadania niezwiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
7. Ograniczenie przypadków naruszeń prawa w związku z alkoholem.
8. Oszacowanie strat ekonomicznych związanych z alkoholem.

Finansowanie realizacji Programu:

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „na wydatki związane z realizacją Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczają się corocznie z budżetu państwa środki w wysokości 1% podatku akcyzowego od wyrobów alkoholowych”.

III. Zadania własne Miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2014.

PROBLEM I

Szkody zdrowotne i społeczne wynikające ze spożywania alkoholu.

Cel:

Zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i uzależnieniem od alkoholu poprzez:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej,
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
3. Wsparcie w utrzymaniu abstynencji,
4. Działania edukacyjne na temat szkodliwości picia alkoholu.

Zadania do realizacji:

1. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych (lecznictwo ambulatoryjne i stacjonarne) w ramach kontraktu z NFZ oraz uzupełniających podstawowy program nie finansowanych przez NFZ.
2. Organizacja obozów terapeutycznych dla dorosłych osób uzależnionych i współuzależnionych.
3. Program terapii grupowej dla młodzieży z problemem alkoholowym i uzależnionej od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych.
4. Prowadzenie działań rehabilitacyjnych i zapobiegających wykluczeniu społecznemu dla osób bezdomnych z problemem alkoholowym, wraz z zapewnieniem schronienia.
5. Prowadzenie terapii grupowej i indywidualnej dla osób uzależnionych.
6. Realizacja działań i programów wspierających utrzymanie abstynencji w klubach i stowarzyszeniach abstynenckich.
7. Funkcjonowanie grup samopomocowych AA.
8. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.
9. Zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy.
10. Prowadzenie rozmów motywujących do leczenia z osobami uzależnionymi i pijącymi szkodliwie.
11. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym.
12. Prowadzenie działalności interwencyjnej wobec osób z problemem alkoholowym np. street-worker.
13. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód wynikających z picia alkoholu, w tym działania edukacyjne skierowane do kierowców.
14. Działania edukacyjne skierowane do kobiet w ciąży – FAS.
15. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom z problemem alkoholowym i uzależnionym.

Proponowani realizatorzy:

NZO Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Multimed – przychodnia specjalistyczna, Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej w Sokolówce, realizatorzy uprawnieni do prowadzenia zajęć terapeutycznych, stowarzyszenia abstynenckie, realizatorzy wyłonieni w drodze konkursu ofert, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, grupy samopomocowe dla osób uzależnionych AA, stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych.

Wskaźniki:

- ilość osób zgłaszających się na leczenie odwykowe,
- ilość osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- liczba osób – członków klubów abstynenckich,
- liczba osób korzystających z konsultacji w punkcie konsultacyjnym,
- liczba interwencji podejmowanych przez street-workerów,
- ilość osób zgłaszających się do Klubu Integracji Społecznej,
- liczba osób zaproszonych na rozmowy motywujące do leczenia,
- ilość grup samopomocowych,

PROBLEM II

Zaburzenia życia rodzinnego w związku z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

Cel:

Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wywołanych nadużywaniem alkoholu, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin alkoholowych poprzez:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej.
2. Pomoc psychospołeczna i prawna.
3. Pomoc dzieciom z rodzin alkoholowych.
4. Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych, pijących alkohol szkodliwie i ryzykownie,
5. Ochrona przed przemocą w rodzinie.

Zadania do realizacji:

1. Udzielanie pomocy psychoterapeutycznej rodzinom osób uzależnionych.
2. Prowadzenie grupy edukacyjnej dla rodzin osób uzależnionych przebywających w OLZA w Sokołówce.
3. Prowadzenie programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych nie finansowanych przez NFZ.
4. Wspieranie miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin alkoholowych (świetlice środowiskowe realizujące pozalekcyjny program opiekuńczo-wychowawczy z elementami socjoterapii).
5. Organizacja obozów profilaktyczno – terapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych.
6. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie poprzez działanie Punktu Konsultacyjnego.
7. Prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie.
8. Udzielanie schronienia i niezbędnej pomocy ofiarom przemocy poprzez funkcjonowanie zespołu interwencji kryzysowej oraz schroniska dla ofiar przemocy.
9. Udzielanie wsparcia i interdyscyplinarnej pomocy ofiarom przemocy: wspólne interwencje domowe policji i pracowników pomocy społecznej, działalność Zespołu Interdyscyplinarnego – procedura „Niebieska Karta”.
10. Prowadzenie grupy terapeutycznej DDA – dla dorosłych dzieci alkoholików.
11. Wsparcie w działaniach mających na celu poprawę jakości życia osób współuzależnionych.
12. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy oraz dzieciom z rodzin alkoholowych,
13. Organizacja szkoleń dla przedstawicieli służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
14. Prowadzenie edukacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym – kampanie edukacyjne.

Proponowani realizatorzy:

NZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej w Sokołówce, Multimed – przychodnia specjalistyczna, realizatorzy uprawnieni do prowadzenia zajęć terapeutycznych, stowarzyszenia i kluby abstynenckie, realizatorzy wyłonieni w drodze konkursu ofert, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu, Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, grupy samopomocowe Al.-Anon, stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych.

Wskaźniki:

- liczba osób współuzależnionych zgłaszających się do poradni,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- liczba dzieci uczęszczających do świetlic,
- liczba dzieci uczestniczących w obozach,
- ilość osób zgłaszających się do CIK,
- ilość porad udzielanych w punkcie konsultacyjnym,
- ilość interwencji domowych,
- ilość „Niebieskich Kart”,
- liczba osób uczestniczących w grupie DDA.

PROBLEM III

Picie alkoholu przez dzieci i młodzież.

Cel strategiczny:

Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież poprzez:

1. Zwiększenie dostępności programów profilaktycznych,

2. Utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży,
3. Zmniejszenie liczby młodzieży często pijącej alkohol,
4. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci piją alkohol,
5. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców,
6. Działalność informacyjna i edukacyjna.

Zadania do realizacji:

1. Wspomaganie realizacji w szkołach podstawowych i gimnazjach „szkolnych programów profilaktyki” poprzez realizację programów profilaktycznych z zakresu uzależnień i zapobiegania agresji na podstawie diagnozy środowiska szkolnego.
2. Pozyskiwanie i analiza nowych programów profilaktycznych i korekcyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.
3. Realizacja programów reedukacyjnych dla młodzieży oraz interwencji w stosunku do uczniów przejawiających zachowania ryzykowne.
4. Działania profilaktyczne z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowane do młodzieży z grup ryzyka.
5. Inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej (program liderów młodzieżowych).
6. Realizacja programu prewencyjnego dla młodych kandydatów na kierowców.
7. Zakup literatury i innych wydawnictw o tematyce uzależnień i przemocy.
8. Współpraca z mediami w zakresie informowania o problemach uzależnień i przemocy,
9. Działalność informacyjno-edukacyjna skierowana do rodziców.
10. Wspieranie i organizacja imprez dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia oraz konkursów o tematyce z zakresu profilaktyki uzależnień.
11. Realizacja strategii profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym „Program Trenerów Osiedlowych”.
12. Realizacja lokalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych, w tym np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”.
13. Warsztaty i spotkania dla rodziców mających problemy wychowawcze ze swoimi dziećmi, związane z używaniem środków psychoaktywnych i agresją.
14. Pomoc rodzicom, którzy mają problemy wychowawcze z dziećmi oraz dziećmi pijącymi alkohol poprzez funkcjonowanie punktów konsultacyjnych: interwencyjnego i „Pomarańczowej Linii”.
15. Działania interwencyjne oraz akcje profilaktyczne i szkolenia adresowane do sprzedawców napojów alkoholowych.
16. Realizacja projektu „Przyjazne osiedle”.

Proponowani realizatorzy:

Realizatorzy wyłonieni w drodze konkursu, szkoły, policja, media, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, rady osiedla, nsoz-y, Kościoły, jednostki organizacyjne miasta, Wydział Edukacji, Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych.

Wskaźniki:

- liczba dzieci objętych programami profilaktycznymi,
- liczba młodzieży uczestniczącej w programach reedukacyjnych,
- liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach edukacyjnych,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w „Programie Trenerów Osiedlowych”,
- liczba rodziców którzy skorzystali z pomocy w punktach konsultacyjnych,
- ilość sprzedawców uczestniczących w działaniach edukacyjnych.

PROBLEM IV

Stopień aktywności oraz współpracy organizacji i instytucji w podejmowaniu działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych alkoholu i ich rodzin.

Cel strategiczny:

Zwiększenie stopnia aktywności i współpracy organizacji, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:

1. Zwiększenie zakresu działań podejmowanych przez środowiska abstynenckie.
2. Włączenie się organizacji i stowarzyszeń w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Podnoszenie kwalifikacji różnych grup zawodowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Podejmowanie działań na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia.
5. Podejmowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych na rzecz lokalnej społeczności.
6. Podejmowanie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu i izolacji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin.
7. Promowanie wolontariatu jako sprawdzonej formy pracy na rzecz lokalnej społeczności.

Zadania do realizacji:

1. Włączenie przedstawicieli środowisk abstynenckich w realizację zadań Programu.
2. Wymiana doświadczeń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz zjawiska przemocy poprzez organizację konferencji, porad, seminariów i szkoleń przedstawicieli różnych grup zawodowych, a także współpracę międzynarodową.
3. Podnoszenie kwalifikacji liderów trzeźwościowych.
4. Opracowanie i upowszechnienie informatora dot. działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowanych w Kaliszu na rok 2014.
5. Wynagrodzenie st. specjalisty ds. koordynowania MPPiRPA i MPPN oraz działań zapobiegających patologiom społecznym.
6. Współpraca z istniejącymi środowiskami trzeźwościowymi i pozyskiwanie nowych podmiotów do realizacji MPPiRPA.
7. Zakup materiałów, sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji zadań zawartych w MPPiRPA.
8. Organizacja Kaliskich Dni Trzeźwości.
9. Produkcja lub zakup literatury fachowej, broszur, materiałów edukacyjnych z zakresu uzależnień oraz przemocy.
10. Współdziałanie w imprezach i kampaniach propagujących trzeźwy tryb życia, zachowania prospołeczne i prorodzinne, integrujących środowiska abstynenckie i zapobiegających izolacji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin.
11. Pozyskiwanie i włączanie wolontariuszy do działań na rzecz lokalnej społeczności.

Proponowani realizatorzy:

Stowarzyszenia i kluby abstynenckie, Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, rady osiedla, Kościoły i Zgromadzenia, grupy samopomocowe, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów współpracujących przy realizacji Programu,
- liczba podmiotów wspartych finansowo lub rzeczowo przy realizacji zadań z Programu,
- liczba przeszkolonych osób z zakresu uzależnień i przemocy,
- liczba wspólnych projektów podejmowanych przez podmioty działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

PROBLEM V

Naruszanie prawa na rynku alkoholowym.

Cel strategiczny:

Ograniczenie przypadków łamania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez:

1. Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej,
2. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych.

Zadania do realizacji:

1. Działania kontrolne wobec sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.
2. Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz zakazu reklamy.
3. Kontrola przestrzegania zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych.
4. Zawiadamianie o popełnieniu przestępstwa w stwierdzonych przypadkach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
5. Szkolenie podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach związanych z naruszeniem warunków sprzedaży napojów alkoholowych, w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.

Proponowani realizatorzy:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Wydział Spraw Społecznych i Mieszkańczych.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba ujawnionych przypadków naruszenia prawa – warunki sprzedaży alkoholu,
- liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa – sprzedaż alkoholu nieletnim,

IV. Zasady finansowania i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok oraz zasady wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2012 na realizację zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydano kwotę 1.853.101,71 zł. (oraz 271.407,13 zł. na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii).

Dla porównania w 2011 r. wykorzystano na realizację MPPiRPA – 1.972.486,09 zł. (oraz kwotę 258.253,03 zł. na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii), a w 2010 r. na realizację programu wydatkowano kwotę 1.542.316,62 zł. (oraz kwotę 301.789,76 zł na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii).

1.Zasady realizacji Programu:

- Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz.1356 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.
- Środki finansowe na realizację zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i określi je Rada Miejska Kalisza w ramach uchwały w sprawie budżetu Kalisza – miasta na prawach powiatu na 2014 rok.
- Koordynacja realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do zadań Wydziału Spraw Społecznych i Mieszkańczych Urzędu Miejskiego w Kaliszu, który współpracuje z realizatorami poszczególnych zadań Programu.
- Realizacja Programu odbywa się we współpracy z jednostkami organizacyjnymi miasta, szkołami, policją, sądem, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz kościołami, związkami wyznaniowymi i osobami fizycznymi (tzw. realizatorami), które posiadają odpowiednie kwalifikacje do realizacji zadań. Kwalifikacje te zostały określone w rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- W realizacji Programu mogą uczestniczyć osoby fizyczne i prawne, podmioty o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, posiadające niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy w zakresie zagadnień objętych Programem. Miasto Kalisz wspiera działania tych podmiotów lub powierza im realizację zadań wynikających z niniejszego Programu.

2.Zasady finansowania zadań:

- Dotacje na realizację zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielane są po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, bądź w formie „małych grantów” zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Pozostałe zadania finansowane są po przeanalizowaniu kosztorysu i zakresu realizacji zadania w oparciu o przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych.
- Zadania realizowane w ramach Programu przez osoby fizyczne, finansowane są zgodnie ze stawkami szczegółowymi, zapisanymi w rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Wysokość ustalonej stawki jest zależna od poziomu kompetencji, wykształcenia i doświadczenia osoby realizującej zadanie – z uwzględnieniem posiadanych stopni i tytułów naukowych, specjalistycznego wykształcenia podyplomowego zgodnego z problematyką zajęć, odbytych staży i superwizji, posiadanych certyfikatów i licencji.
- Ustalenie stawki następuje z uwzględnieniem dostępności na rynku realizatorów o wymaganych do danego zadania specjalnościach, po przeprowadzeniu negocjacji cen. Istnieje możliwość stosowania stawek niższych, uzyskanych w wyniku negocjacji, niż zapisane w ww. rekomendacjach. Stawki przekraczające wartość średnią mogą być stosowane jedynie w szczególnych przypadkach, po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Podmioty realizujące zadania Programu zobowiązane są do każdorazowego zamieszczania informacji o dofinansowaniu lub finansowaniu zadania z budżetu Miasta Kalisza.

3. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kaliszu:

- Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kaliszu przysługuje wynagrodzenie w wysokości 125 zł za udział w posiedzeniach plenarnych Komisji.
- Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 180 zł za przygotowanie i prowadzenie posiedzenia Komisji. W przypadku nieobecności Przewodniczącego wynagrodzenie z tego tytułu przysługuje Wiceprzewodniczącemu Komisji.
- Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 150 zł za udział w posiedzeniach zespołów:
 - ds. kontroli - podsumowanie przeprowadzonych kontroli placówek posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - ds. motywowania do leczenia – prowadzenie rozmów motywujących do leczenia,
 - ds. profilaktyki i edukacji – prowadzenie, opiniowanie i kontrola działań z zakresu profilaktyki uzależnień,

na podstawie list obecności potwierdzających udział w posiedzeniu zespołu.

**Uzasadnienie
do uchwały Nr XLII/580/2013**

**Rady Miejskiej Kalisza
z dnia 20 grudnia 2013 r.**

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok.

Zgodnie z art.4¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2012 r. poz.1356 z późn. zm.) Rada Miejska Kalisza zobowiązana jest do uchwalania corocznego Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program obejmuje opis dotychczas realizowanych działań oraz zadania planowane do realizacji w 2014 roku, wynikające z nałożonych przez ustawę zadań własnych gminy. Wszystkie zadania realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukierunkowane są na przeciwdziałanie zjawisku nadużywania alkoholu oraz zminimalizowanie jego skutków społecznych, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, a także szkód zdrowotnych u osób dotkniętych problemem alkoholowym.

Projekt Programu uzyskał pozytywną opinię Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniu w dniu 27.11.2013 r.

Wobec powyższego uzasadnione jest podjęcie przedmiotowej uchwały.